

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
27

HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI

stan i perspektywy

ISSN 1234-6292

**ANALIZY
RYNKOWE**

KWIECIEŃ 2008

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne
- II. Ogólna ocena handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi – *W. Łopaciuk*
- III. Stan i perspektywy handlu zagranicznego wybranymi produktami rolno-spożywczymi
 1. Zboża – *W. Łopaciuk*
 2. Produkty upraw oleistych – *M. Krzemiński*
 3. Cukier i przetwory – *P. Szajner*
 4. Ziemiaki i przetwory – *W. Dzwonkowski*
 5. Owoce i przetwory – *B. Nosecka*
 6. Warzywa i przetwory – *B. Nosecka*
 7. Mleko i przetwory – *P. Szajner*
 8. Żywiec i mięso wołowe – *D. Rycombel*
 9. Wieprzowina – *D. Rycombel*
 10. Żywiec i mięso baranie – *D. Zawadzka*
 11. Żywiec i mięso końskie – *D. Zawadzka*
 12. Drób – *D. Rycombel*
 13. Ryby i przetwory – *K. Hryszko*
 14. Wyroby tytoniowe i alkohole – *M. Krzemiński*
 15. Wody i napoje orzeźwiające – *M. Talarek*
- IV. Aneks

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – prof. dr hab. Jan Małkowski, tel.: (0-prefiks-22) 827-36-64

AUTORZY:

mgr inż. Wiesław Łopaciuk
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-551

mgr Wiesław Dzwonkowski
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-616

mgr inż. Krzysztof Hryszko
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-719

mgr Marcin Krzemiński
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-551

dr Bożena Nosecka
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-553

mgr inż. Danuta Rycombel
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-616

mgr inż. Piotr Szajner
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-719

mgr Danuta Zawadzka
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-448

Magdalena Talarek
• IERiGŻ-PIB •
Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-413

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 18.03.2008 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Jan Małkowski, Bożena Nowicka, Iwona Szczepaniak,
Roman Urban (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w grudniu 2008 r.

REASUMPCJA

W 2007 r. na wysokim poziomie utrzymywała się dynamika obrotów polskiego handlu zagranicznego. Wpływy z eksportu wyniosły 101,1 mld EUR, a import 118,8 mld EUR. W porównaniu z 2006 r., eksport zwiększył się o 15%, a import o 18%. Deficyt zwiększył się do 17,6 mld EUR, wobec 12,9 i 9,7 mld EUR odpowiednio w latach 2006 i 2005.

W handlu zagranicznym produktami rolno-spożywczymi dynamika eksportu nieznacznie się zmniejszyła. Natomiast dość duży był wzrost dynamiki ich importu. W 2007 r. wartość eksportu kompleksu rolno-spożywczego wzrosła o 18% do 10,0 mld EUR, a importu o 24% do 8,0 mld EUR. Nadwyżka wyniosła 2,0 mld EUR wobec 2,1 mld EUR w 2006 r. W pierwszej połowie 2007 r. wyniki handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi były znacznie gorsze niż przed rokiem, a zasadniczy wpływ na poprawę sytuacji miała druga połowa roku, kiedy nastąpił znaczny wzrost eksportu, szczególnie produktów roślinnych. O wzroście eksportu decydowała głównie duża podaż na krajowym rynku, utrzymujący się duży popyt na polskie produkty na rynkach UE i w krajach rozwijających się oraz korzystne ceny na zagranicznych rynkach zbytu. Wzrost wartości obrotów wynikał również z wyższych cen transakcyjnych.

Po wejściu do UE wzrosło znaczenie handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi, w tym szczególnie eksportu, w bilansie

handlowym i płatniczym Polski. Nadwyżka generowana w handlu żywnością ma stosunkowo duży wpływ na poziom salda handlu zagranicznego. Oprócz tego wymiana handlowa korzystnie oddziałuje na koniunkturę w wielu branżach rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego.

W 2007 r. w handlu z poszczególnymi grupami krajów kontynuowane były tendencje zapoczątkowane w poprzednim roku. Nadal dynamicznie rosła wymiana handlowa z UE, EFTA, pozostałymi krajami rozwiniętymi i krajami rozwijającymi się. Wyraźny spadek dynamiki wystąpił w handlu z krajami WNP oraz krajami bałkańskimi. Podobnie jak w poprzednich latach głównym partnerem Polski były inne kraje członkowskie UE, które systematycznie zwiększają swą dominację zarówno jako odbiorcy, jak i dostawcy towarów.

W 2007 r. pogorszyły się salda handlu produktami rolno-spożywczymi z krajami rozwijającymi się oraz mniej liczącymi się w polskim handlu zagranicznym grupami krajów (EFTA, WNP). Poprawa wystąpiła w handlu z UE-27, pozostałymi krajami rozwiniętymi oraz krajami bałkańskim, ale to nie wystarczyło to do zwiększenia nadwyżki obrotów. Największy postęp wystąpił w wymianie handlowej z UE-27. Zwiększył się deficyt obrotów z krajami rozwijającymi się, co zdecydowało o stagnacji wyników W 2007 r., po raz kolejny, znacznie zmniejszyła się dynamika

eksportu produktów zwierzęcych. Mniejsza była również, ale w tylko w niewielkim stopniu, dynamika eksportu produktów roślinnych. Spadek dynamiki eksportu produktów zwierzęcych nastąpił, w szczególności, w drugiej połowie roku, natomiast eksport produktów roślinnych w tym okresie dynamicznie rósł.

W 2008 r. należy spodziewać się ograniczenia dynamiki eksportu produktów roślinnych i zwierzęcych. Blisko trzykrotnie zmniejszy się eksport cukru. Rosnący popyt krajowy spowoduje ograniczenie wywozu oleistych. Znacznie zmniejszy się dynamika wzrostu eksportu produktów ogrodnictwa. Duży będzie wzrost eksportu ziarna zbóż i wyrobów tytoniowych. Spośród produktów zwierzęcych, zmniejszy się tylko wywóz żywych zwierząt, a wywóz pozostałych towarów nieznacznie wzrośnie. Zwiększy się dynamika importu produktów zwierzęcych. Złoży się na to wzrost przywozu produktów mleczarskich i oraz mięsa i produktów mięsnych. Spośród produktów roślinnych mniejszy będzie tylko import zbóż, ziemniaków, cukru i produktów ogrodnictwa.

Wpływy z eksportu produktów rolno-spożywczych w 2008 r. może osiągnąć około 10,6 mld EUR i być o 6% wyższa niż w 2007 r. Wydatki na import wzrosną o 5% do 8,4 mld EUR. Saldo obrotów może ukształtować się na niewiele niższym poziomie niż w 2007 r. (1,8 wobec 2,0 mld EUR).

SUMMARY

In 2007 the growth rate of Polish foreign trade kept relatively high level. The value of exports at current prices totalled EUR 101,1 billion and the value of imports EUR 118,8 billion. Comparing to the previous year both exports and imports increased by 15 and 18% respectively. The negative balance of trade increased to EUR 17,6 billion versus EUR 12,9 and 9,7 billion respectively in 2006 and 2005.

Regarding agri-food trade the growth rate of exports slightly declined while a considerable increase was observed on the import side. In 2007 the value of agri-food exports increased by 18% to EUR 10,0 billion. At the same time the value of imports totalled 25% up at EUR 8,0 billion. The positive balance of foreign trade in agri-food products amounted then to EUR 2,0 million versus EUR 2,1 billion in 2006. The performance of foreign trade in the first half of 2007 was rather poor, i. e. the results were worse than a year ago. The developments observed in the second half of 2007 were of crucial importance here (considerable increase in the export, particularly of crop products). The rise in exports reflected mainly bulk supplies on the domestic market, strong demand for Polish products remaining on the markets of the EU and development countries as well as favourable prices on foreign markets. The increase in value terms resulted also from a substantial increase in transaction prices.

Since the accession to the EU the importance of agri-food trade in Polish balance of payments and trade has increased, which concerns in particular the export side. The surplus generated in agri-food trade has a considerable impact on the overall level of the deficit in foreign trade. Moreover foreign trade in agri-food products has strongly positive influence on the situation in many branches of Polish agriculture and food industry.

The tendencies observed previously in trade with particular groups of countries were continued also in 2007. The trade with the EU and other developed countries as well as with developing countries was still subject to a dynamic development. On the other hand a considerable decline was reported in the case of CIS and Balkan countries. Similarly to the previous years the EU member countries were key partners as regards Polish agri-food trade. The EU increased its dominance as well on the import as on the export side.

In 2007 a deterioration of the balance of trade was reported in the case of developing countries and other but much smaller partners. An improvement was observed in trade with the EU-27 and other developed countries and the Balkan countries. However it was not enough to increase the surplus. The largest advancement occurred in trade with the EU but the deficit in trade with developing countries resulted in a stagnation of the foreign trade

results. In 2007 the dynamics of livestock product export declined for the second year in row. A negligible decline was reported also in the case of crop products. Livestock product export slowed down particularly in the second half of the year. At the same time the export of crop products showed a dynamic increase.

In 2008 a further decline in the dynamics of agri-food exports is expected. Sugar export is forecast three times lower than in 2007. Growing domestic demand will lead to a reduction on oilseed export. The dynamics of horticultural product export will considerably fall. On the other hand a significant increase is expected in the export of cereals and tobacco products. Regarding livestock products only the export of live animals is forecast to decline, while the export of remaining items will slightly increase. A considerable increase is expected in the import of livestock products, notably dairy products, meat and meat preparations. Regarding crop product import a decline is expected only in the case of cereals, potatoes, sugar and horticultural products.

The value of agri-food exports in 2008 is forecast 6% up on 2007 at about EUR 10,6 billion, while the value of agri-food imports is expected to increase by 5% to EUR 8,4 billion. Therefore the positive balance would remain at the similar level (EUR 1,8 billion versus EUR 2,0 billion in 2007).

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:

1. Rynek pasz (23) • kwiecień 2008,
2. Rynek mleka (34) • kwiecień 2008,
3. Rynek ryb (9) • kwiecień 2008,
4. Rynek ziemniaka (33) • maj 2008,
5. Rynek drobiu i jaj (33) • maj 2008,
6. Rynek cukru (33) • maj 2008,
7. Rynek mięsa (34) • czerwiec 2008,
8. Rynek zbóż (34) • czerwiec 2008,
9. Rynek rzepaku (33) • czerwiec 2008,
10. Rynek owoców i warzyw (32) • czerwiec 2008,
11. Rynek środków produkcji i usług dla rolnictwa (34) • wrzesień 2008,
12. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (28) • grudzień 2008,
13. Rynek ziemi rolniczej (11) • grudzień 2008,
14. Popyt na żywność (9) • grudzień 2008.

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2008 roku wynosi 40 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw
Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego,
ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (0-prefiks-22) 50-54-685, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>
